

Vergaderjaar 1992–1993

22 647 (R 1437)

Goedkeuring van het op 7 februari 1992 te Maastricht tot stand gekomen Verdrag betreffende de Europese Unie met Protocollen, een overeenkomst betreffende de sociale politiek tussen de Lidstaten van de EG, met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk, en verklaringen

Nr. 29

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN EN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Zoetermeer, 26 oktober 1992

Hierbij zend ik u het advies van de Onderwijsraad betreffende de onderwijsbepalingen in het Verdrag omtrent de Europese Politieke Unie.¹ De Raad heeft dit advies spontaan uitgebracht, onder meer omdat hij er behoefte aan had na te gaan in hoeverre de voorgestelde wijzigingen van de artikelen 126 en 127 voldoen aan de in de conclusie van het raadsadvies van 5 december 1990 gestelde eisen en omdat hij zich afvraagt of hier niet sprake is van een afwijking van de Grondwet, die het nodig zou maken toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 91, derde lid van de Grondwet.

Daarbij werpt de Raad een aantal vragen op, waarop de regering als volgt wil reageren.

De Raad stelt, dat het niet duidelijk is hoe de taken en bevoegdheden van de Gemeenschap zich verhouden tot de in de artikelen 126 en 127 opgenomen waarborgen, te weten, de «volledige eerbiediging van de verantwoordelijkheid van de Lid-Staten voor de inhoud van het onderwijs en de opzet van het onderwijsstelsel en van hun culturele en taalkundige verscheidenheid.»

Naar de mening van de regering drukken de bepalingen van artikel 126 en 127 de verhouding tussen taken en waarborgen zodanig uit, dat er geen misverstand kan bestaan over de volledige verantwoordelijkheid van de Lid-Staten. In beide artikelen gaat het immers juist om aanmoediging van *samenwerking* tussen de Lid-Staten en het ondersteunen van *hun* activiteiten, respectievelijk het versterken en aanvullen van de activiteiten *van de Lid-Staten*. Er is dus geen sprake van activiteiten die aan die verantwoordelijkheid voorbij kunnen gaan.

De Raad vraagt zich verder af, of de vrijheid van richting wel volledig door de garanties van de eerste leden van de artikelen 126 en 127 wordt gewaarborgd.

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

De vrijheid van richting maakt zonder meer deel uit van de organisatie van het Nederlandse onderwijsstelsel en beoogt mede de culturele verscheidenheid tot zijn recht te laten komen. Daarnaast wordt nogmaals gewezen op de verantwoordelijkheid van de Lid-Staten voor de activiteiten.

Ook stelt de Raad de vraag, of de artikelen 126 en 127 geen betrekking hebben op de door de regering terecht vermelde garanties van artikel 23 Grondwet.

De regering wil hier nogmaals benadrukken, dat, gezien de verantwoordelijkheid van de Lid-Staten, de garanties van artikel 23 Grondwet niet terzijde kunnen worden geschoven door activiteiten van de Europese Gemeenschap.

Over de door de Raad aangeroerde constitutionele kwestie wordt opgemerkt, dat de door Oud verdedigde opvatting in beginsel ook door de regering kan worden onderschreven, maar haar voor de onderhavige bepalingen niet relevant lijkt.

Ten aanzien van de vraag die door de Raad wordt opgeworpen over de eerbiediging van het EVRM en de gemeenschappelijke constitutionele tradities van de Lid-Staten, wordt door de regering bevestigd, dat de verwijzing mede de geratificeerde protocollen bij het EVRM omvat.

Overigens wordt opgemerkt, dat de nieuwe artikelen 126 en 127 in vergelijking met het geldende artikel 128 van het EG-verdrag een groot aantal waarborgen bevatten die in artikel 128 niet voorkomen. Toch is er nooit aanleiding geweest om te vrezen dat de EG-onderwijsinitiatieven die op basis van het bestaande juridische kader worden ontplooid in strijd met artikel 23 Grondwet zouden komen.

Dat artikel 23 van de Grondwet ook onder de nieuwe bepalingen zijn betekenis ten allen tijde houdt, behoeft, gezien het vorenstaande, naar de mening van de regering hier geen betoog meer.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
R. F. M. Lubbers